

Beszélgetés könyvről, olvasásról Dr. Pósnán László egyetemi tanárral

Mindenki számára mást jelent a könyv, máshol és mást olvas. Erről és hasonló dolgokról beszélgettem nemrég a Szabó Magda kávézóban Dr. Pósnán Lászlóval, egyetemi docens, történésszel, országgyűlési képviselővel. Az ő életében is fontos szerepet tölt be a könyv, már csak a hivatása miatt is.

"Otthon van egy könyvtárszobám. Szerintem már ez is mindent elárul. A könyv egyrészt hasznos időtöltést, szórakozást jelent már számomra gyerekkoromtól kezdve. Gyűjtöm és olvasom is őket. Másrészt ismeretszerzés miatt fontos, és kapcsolódik a munkámhoz. Történész révén el kell olvasnom a szakirodalmat, a forrásokat. Az én életemben így szerencsésen ötvöződik a kellemes a hasznossal, a kötelező a fakultatívval."

Első könyvélményére úgy emlékezett, hogy kisgyermek korában az édesanyja olvasott fel neki. Kedvence a Gőgös Gúnár Gedeon-ból a Zsiga kutya meséje volt. Ezt édesanyjának számtalanszor fel kellett olvasni, ő már nagyon unta, de a gyermek Pósnán László nem tudta megunni. (Ez azonban még nem az a könyvélmény volt, melyet saját maga olvasott.) Valószínűleg Benedek Elek egyik története lehetett az, amit önállóan ismert meg, miután az általános iskolában megtanult olvasni. Nagyon szerette a Delfin könyvsorozatot, melynek néhány kötete még ma is kapható. Amire szívesen emlékszik vissza, az a Kincses sziget (című regény), de szerette az indiánokról szóló történeteket is. Később az ő életében is megjelentek a kötelező olvasmányok. A legmaradandóbb az Egri csillagok volt, melyet nagyon szeret mind a mai napig. „Időtlen” könyvként említette.

Szerette olvasni Jókai műveit is attól a momentumtól eltekintve, hogy túl hosszúaknak tartotta a táj- és egyéb leírásait, bár ez megfelelt a XIX. század romantikájának. Ezeket a részeket többnyire átlapozta.

Szerette még Mikszáthot is. A ő műveiben az anekdotázó stílust tartotta nagyra és jókat derült a Noszty fiú este Tóth Marival című művön. Kedvencei között említette még Dumas-tól a Három testőrt. "Ezt a mai fiatalok talán már nem is ismerik" - mondta. Középiskolában szerette Shakespeare-t, és megemlítette, hogy a középiskolai kötelező irodalomból nem szívesen olvasta Ibsent és Brechtet. Elmondta, hogy mivel történész és a kutatási területe a középkor, talán ezért a modern irodalmat nem túlzottan kedveli.

"Az, hogy mikor mit olvasok, hangulat kérdése is. Van olyan helyzet, amikor kifejezetten történelmi regény esik jól. A szórakoztató, cselekménydús ugyanakkor történelmi szempontból a korrekt korrajzot szeretem. A mai világban azt kell mondanom, a történelmi regény újjászületik. Tele van az összes könyvesbolt velük, és én ennek nagyon örülök. Ezek a jól megírt regények talán visszahúzzák az embereket a számítógépek világából. Egyik kedvencem Robert Merle Francia História című sorozata, mely egy kifejezetten jól megírt rész. Legalább már tíz kötete van. Szeretem még egy angol gimnáziumi tanár (sajnos a neve nem jut eszembe hirtelen) könyveit is, melyek arról szólnak, hogy Róma hogyan hódítja meg Britanniát. Az egész egy légionárius szemszögéből láttatja a dolgokat. Zseniálisan megírt könyvnek tartom Ken Follet A katedrális című regényét. A történelmi regényeknek van egy olyan vonulata, amelyek tulajdonképpen

krimik. Például Eco regényei. Ezeket szintén nagyon élvezem. De van olyan, amikor kifejezetten könnyed, szórakoztató műveket olvasok, például Rejtőt."

Kíváncsi voltam arra is, hogy **mint egyetemi tanár hogyan ösztönzi, egyáltalán hogyan tudja ösztönözni a hallgatókat az olvasásra.**

"A dolog az én esetemben más. Az egyetemen ugyanis jönnek a hallgatók és én megmondom, mi a kötelező olvasmány. Ha tetszik, ha nem, azt kell olvasni. Ebből a szempontból ez nem a legszerencsésebb műfaj. Nem mindig fogadják meg a szavam. Mondok erre egy példát. Egyszer egy jogáshallgató jött hozzám vizsgázni és a francia abszolutizmusból az állam fejlődéséről kellett beszélnie. Nem nagyon tudta, így aztán próbáltam neki segíteni azzal, hogy mivel kezdődik a Három testőr? Párbajjal, amit Richeliu tiltott, mint önbíráskodást. Jogi értelmezésre szerettem volna terelni. Erre azt mondta a hallgató, hogy nem olvasta és nem is szeret olvasni. Mondtam erre neki, hogy akkor pályát tévesztett, mert a jogásznak állandóan olvasni kell. Az, hogy hatott-e a szavam rá, nem is nagyon érdekel, mert felnőtt ember és ott tolja el az életét, ahol akarja."

Biztos vagyok benne, hogy az egyetemi hallgatók is élvezik Dr. Pósn László könyveit. Természetesen ezek szakkönyvek melyek fő témája a német történelem elsősorban az egyház- történet és a kereszties hadjáratok. De vajon hogy viszonyulnak mások ezekhez a könyvekhez?

"Nyilvánvalóan szakmai berkekből kaptam visszajelzéseket. Lehet róluk olvasni kritikákat, ismertetéseket. Az eddigi visszajelzések alapján elég jók. Leginkább azon lehet ezek hatását lemérni, hogy milyen a hasznosítása mások által, mekkora ránézve a hivatkozottság."

Nem csak tanítványait, de saját gyermekét is ösztönöznie kell az olvasásra. Ha kislányát érdeklí valami, nem ő maga válaszol, hanem megmutatja neki, melyik könyvben tud utánanézni. Szerinte ez nagyon hatásos módszer, mert látja, hogy élvezi a keresgélést, inspirálja arra, hogy megtudja a választ.

Arra a kérdésemre, hogy **melyik korban élt volna szívesen**, érdekes választ kaptam, mely elgondolkodtató, hiszen a kérdésre nem nagyon lehet igazából válaszolni. Attól függ, hogy az adott korban mi lenne az ember.

„Én elvagyok a magam korában. Mindegyik kornak van hátránya, még a mainak is. De gondoljunk bele! A 19. század olyan romantikusnak tűnik, viszont ott volt a tüdőbaj és sok más betegség, amit ma már gyógyítani tudnak. Az sem mindegy, hogy a társadalom melyik fokát foglaltam volna el, hiszen császárként másabb, mint például rabszolgaként. A XIX. században nem biztos, hogy a csupa jót kell látni, hiszen ott voltak betegségek, háborúk is. A lovagkorról sem csak a romantikus lovagi öltözék kell, hogy eszünkbe jusson, hanem az is, hogy az öltözék mennyire kényelmetlen volt, gyerekbetegségek, járványok voltak. Szerintem a száz évvel későbbi generáció nem biztos, hogy feltétlenül azt gondolná, hogy neki a 20-21. század fordulója lenne a legideálisabb időszak."

Ha valaki olvas egy könyvet, biztos eltűnődik, azon milyen jó lenne a főhős bőrébe bújni. Az interjú során kiderült, Dr. Pósn László nem szívesen lenne drámai hős vagy Rómeó típusú, önmagát feláldozó hősszerelmes. Olvasás közben csak a könyvre koncentrálni. Néha-néha meg egy kis háttérzene, de ezt csak a szabadság ideje alatt engedheti meg magának. Ebben az időszakban reggel levesz egy könyvet a polcról, és estig elolvassa. A hétköznapiokon azonban egy könyv olvasása több napig is eltarthat.

Azt azonban fontosnak tartja, hogy saját gyermekének minden este olvasson, meséljen. Kislánya főleg azokat a meséket szereti, amelyeket együtt találnak ki. Leghosszabb meséjük egy egész tanéven keresztül tartott. Fontosnak tartja, hogy kisgyermekként már jól tudjon olvasni az ember. Érezze a hangsúlyt, a mondat végét, értse, amit olvas. Éppen ezért néha kislánya olvas neki. Otthon főleg olyan mesekönyvek vannak, melyek klasszikusak, mint például Arany László mesegyűjteménye vagy Benedek Eleké. A mai mesék közül is vannak olyanok melyeket egész jónak tart. Természetesen ezekben a mesékben megjelennek, ismétlődnek a klasszikusok is.

Dr. Pósn Lászlóval élvezet és nagy öröm volt riportot készíteni. Jó érzés volt, hogy egy olyan elfoglalt ember, mint ő időt szakított erre a beszélgetésre. Segítőkéz és nyitott volt a téma iránt. Minden kérdésre szívesen válaszolt. Remélem a következő riport során is hasonló élményekkel gazdagodhat az az ember, aki Tréfás Györggyel, Debrecen díszpolgárával beszélgethet Dr. Pósn László ajánlása alapján.

A riportot készítette: Papp Eszter 11. D osztályos tanuló